

PRESSITEADE nr 103/23

Luxembourg, 15. juuni 2023

Kohtujuristi ettepanek kohtuasjas C-330/22 | Friends of the Irish Environment (kalapüügivõimaluste määramine suuremaks kui nullmäär)

Ülepüük: kohtujurist Áapeta sõnul nõuab ühise kalanduspoliitika alusmäärus, et nõukogu määraks 2020. aastaks kindlaks jätkusuutlikul tasemel püügipiirangud

Kohtujurist teeb ettepaneku, et Euroopa Kohus tunnistaks kehtetuks nõukogu määruse need osad, milles teatavate varude püügivõimalused on määratud alla jätkusuutliku taseme

Igal aastal määrab nõukogu kindlaks püügivõimalused Euroopa Liidu vetes. Seda tehes peab nõukogu järgima teaduslikke nõuandeid. Rahvusvaheline Mereuurimise Nõukogu 2020. aasta jaoks koostatud nõuannetest nähtub, et muu hulgas tursa, merlangi ja atlandi merilesta lubatud kogupüük tuleks määrata nulltasemel. Vastasel juhul väheneks nende kalavarude paljunemiskiirus ning püügitegevus ei oleks pikas perspektiivis enam jätkusuutlik.

Sellele nõuandele vaatamata otsustas nõukogu oma määruses, millega määratakse kindlaks püügivõimalused 2020. aastaks (edaspidi „2020. aasta määrus“),¹ määrata muu hulgas tursa, merlangi ja atlandi merilesta püügivõimalused kindlaks nullist kõrgemal tasemel, kui neid kalavarusid püütakse ainult vältimatu kaaspüügi käigus, mille sihtliik on muu kalaliik.

Iirimaa rakendas need püügivõimalused oma vetes selle määruse alusel. Valitsusväline keskkonnaorganisatsioon Friends of the Irish Environment on esitanud Iirimaaal nende riigisiseste meetmete peale kaebuse, seades kaudselt kahtluse alla nõukogu 2020. aasta määruse kehtivuse. Nende peamine väide oli, et vaidlusaluse kalavaru 2020. aastaks lubatud kogupüügi määramine suuremaks kui null, vaatamata vastupidisele teaduslikule nõuandele, rikub liidu ühise kalanduspoliitika alusmäärust.²

Tänases ettepanekus selgitas kohtujurist Tamara Áapeta, et üldiselt võimaldab ühise kalanduspoliitika alusmäärus nõukogul iga-aastast lubatud kogupüüki määraes tasakaalustada omavahel võistlevaid jätkusuutlikkuse ideale ning majanduslikke ja sotsiaalseid eesmärke.

Liidu seadusandja nägi aga ette, et 2020. aasta on viimane aeg, millest alates tuleb kõiki kalavarusid liidu vetes püüda jätkusuutlikul tasemel. Selle konkreetse eesmärgi saavutamiseks ei jätanud liidu seadusandja

¹ Nõukogu 27. jaanuari 2020. aasta määrus (EL) 2020/123, millega määratakse 2020. aastaks kindlaks teatavate kalavarude ja kalavarurühmade püügi võimalused, mida kohaldatakse liidu vetes ning liidu kalalaevade suhtes teatavates vetes väljaspool liitu ([ELT L 25, 30.1.2020, lk 1](#)) („2020. aasta määrus“).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ ([ELT L 354, 28.12.2013, lk 22](#)) („ühise kalanduspoliitika alusmäärus“).

nõukogule mingit kaalutlusruumi, et võtta arvesse sotsiaal-majanduslikke tegureid. Seades kalavarude jätkusuutlikkusele liidu vetes kindla tähtaja 2020. aastaks, soovis liidu seadusandja hoida ära seda, et nõukogu hakkab asetama lühiajalisi majanduslikke huve ettepoole pikaajalisest üldeesmärgist tagada jätkusuutlikul tasemel kalapüük.

Kuna otsus nõuda jätkusuutlikke püügivõimalusi kehtib kõikidele varudele, ei olnud nõukogul 2020. aastaks kõnealuste kalavarude püügivõimaluste kindlaksmääramisel võimalik sihtliigi varu ja kaaspüügi varu eristada.

Oma ettepanekus selgitas kohtujurist lisaks, et läänepiirkonna vete määrus³ ei muutnud regulatiivset valikut, mille kohaselt nõuti alates 2020. aastast jätkusuutlikke püügivõimalusi.

Seega, kuna nõukogu määras teatavate kalavarude 2020. aasta püügivõimalused nullmäärast suuremaks, vaatamata nõuandele, mille kohaselt need tasemed ei olnud jätkusuutlikud, siis ületas nõukogu talle liidu seadusandja antud kaalutlusõiguse piire. Euroopa Kohus peaks seetõttu tunnistama nõukogu määruse kehtetuks selles osas, milles on vaidlusaluse kalavaru püügivõimalused lirimaad ümbritsevates vetes määratud 2020. aastaks nullmäärast suuremaks.

Kuna aga nõukogu määruse kehtivusaeg lõppes 2020. aasta lõpus, tegi kohtujurist ettepaneku piirata kehtetuks tunnistamise ajalist mõju. Vastasel juhul võib tekkida tõsiseid tagasilööke paljudele heas usus loodud õigussuhetele.

MÄRKUS: Kohtujuristi ettepanek ei ole Euroopa Kohtule siduv. Kohtujuristi ülesanne on täiesti sõltumatult teha Euroopa Kohtule ettepanekuid talle määratud asjade õigusliku lahenduse kohta. Euroopa Kohtu kohtunikud asuvad selles kohtuasjas nõu pidama. Kohtuotsus tehakse hiljem.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriikide kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Ettepaneku [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle ettekandmise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Hoiame ühendust!

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrus (EL) 2019/472, millega kehtestatakse läänepiirkonna vetes ja sellega piirnevates vetes püütavate kalavarude majandamise ja nende kalavarude püügi mitmeaastane kava ning millega muudetakse määrusi (EL) 2016/1139 ja (EL) 2018/973 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007 ja (EÜ) nr 1300/2008 (ELT 2019 L 83, lk 1) (läänepiirkonna vete määrus).